

Halebids kontrol og monitorering

Efteråret har budt på kontrol kampagner af vækstgrise og debatten om halekupering, halebid og håndtering heraf.

Der kontrolleres på håndtering af halebidte grise, deres behandling og håndtering. Risikovurdering og handlingsplan skal være opdateret.

Der skal forefindes optegnelser af halebid med datering. I behandlingen af halebidte grise, skal smertelindring og antibiotika behandling tilbydes afsorterede grise i sygesti.

I vejledning om behandling, mener vi stadig, man kan **argumentere for behandling af ledbetændelse** (halen er sammensat af led og deres infektion behandles).

I 2023 har FVST kontrollanter godtgjort krav om periodiske hold af grise med HELE HALER til dokumentation af behov for halekupering. Det er et EU-forhold melder de på langt sigt.

Indtil videre arbejder vi med de kendte forhold om halebidkontrol. Virus infektioner kan godtgøres som baggrund for sundhedsmæssige årsager til fortsat risiko for halebid af længerevarende karakter.

Medicinhåndteringskursus og kastration

Med den store udskiftning på "spillepladserne" i mange ejendomme i retning af medarbejdere fra Fjernøsten, skal vi sørge for at have opdaterede kursusbeviser på plads til medicin og kastration.

Der kan med fordel samles til Gårdkurser mellem naboer hos én egnet besætning. Vi vurderer særligt med denne nye garde af medarbejdere at kunne levere noget reelt ordentligt input fra de pågældende kurser. Vores indtryk er medarbejdere med stort potentiale, stor læringslyst.

Lad os få noget reelt indhold ud af lovpligtigt materiale.

hyovet@hyovet.dk

"Vi har ingen ambitioner om at blive de største – men at forblive de bedste"

HyoVet

Hagemannsvej 24
8600 Silkeborg
86 69 00 57

Nyhedsbrev 4. kvartal 2022

Kontor: tlf. 86 69 00 57 | Kontortid: 8-14
E-mail: HyoVet@HyoVet.dk
Hjemmeside: www.HyoVet.dk

Driftsgrene overvejelser 2022

Regulære benchmark på driftsgrene er vanskeligere i år på økonomi, idet benchmark forskelle primært drives af afdækning / dagspriser på råvarer, afsætning til Danmark af grise eller full line. Vi tillader os at komme med nogle observationer for produktionsåret der gået.

I soholdene kan den moderne so levere 45-47 levende fødte grise/årsso samtidig med mange er kommet tilbage i sadlen mht. håndtering af pattegrise overlevelse. Særligt med pendant til fodbold er evnen til at sætte en bemanding med holdånd afgørende. Med høje råvarepriser har mange foderblandinger været forsøgt "barberet" og ikke alt er gået som præsten prædiker. Søerne skal stadig have

- Fiber i blandingerne fra roepiller (4-6 % drægtige og 2-3 % diegivende)
- Relativ grov formaling på drægtige OG diegivende (50 :25 :15 efter Bygholm sigte)
- Toksinbinder i die og drægtige hele året rundt inkl. kornrensning

Den moderne genetik anbefaler løbealder for polte på 32-33 uger henholdt til ønsket om holdbarhed. Det er modellen for mange, idet søer med fitness normalt har et lettere laktationsforløb. Enkelte har alligevel med held kunnet levere op til 38 uger gamle polte ved løbning / 170 kg og med 15 mm spæk.

- Intakt soholdbarhed (10 % døde årssøer / 5 læg på afgangssøer i gennemsnit)
- Intakt sofoderforbrug og slagtevægt på 175 kg for slagtesøer
- Gylte med > 18 levendefødte og evnen til at være ammeso.
- > 20 levende fødte/kuld

Antallet af producerede grise / soliv skal til at være benchmark parameter for 2023

I klimastaldene har zinkfri fravænnning fyldt meget, men vi synes udbredt tilfredse med det realiserede projekt. Projektet uden Zink er lykkedes uhindret fravænnings alder og vægt. Koncept i modtagelsen med hensyn til fodring / medicin og syrekontrol styrer fint små grise på plads.

Studerer med den gamle model med 40 Fe/gris total, kan fordelingen 10 : 20 : 70 % af 6-9 kg + 9-15 kg + 15-30 kg blandingen stadig realiseres. Brokforekomst svinger mellem 1 til 2,5 %. Højere frekvenser kan løses.

I slagtesvinestaldene leverer den moderne genetik en suveræn vare at arbejde med, hvor topniveauet er enormt, men let at tabe. Anlæggene og deres kvalitet driver enormt foderforbrug. Gode tørfoder anlæg leverer 2,50 Fe/kg tilvækst, såvel som vådfoder. Topfoderstyrke er stigende. Producenter arbejder stadig på at afklare om 3,40 til 3,60 Fe som toppunkt er mulig. I debatten om genetik er slagtesvineproducenter i dag i stand til at høste værdien af "Top Duroc" sæd.

HyoVet Specialpraksis for Svinesygdomme

Jens Strathe 2947 5255 / Klaus Pedersen 2012 4855
Christian Møller 6155 2055 / Bonnie Hoelstad 2028 8255
Henriette Guldborg 2362 5255 / Pia Heiselberg 4020 5255
Kasper Pedersen 4242 4635

PRRS test overvejelser – erfaringer fra møder i 2022 med virus eksperter

Vi ser ind i en fremtidig svineproduktion, hvor PRRS skal reduceres i forekomst på tværs af det danske landkort. Mange besætninger står over for et arbejde med delsanering og andre ligefrem total sanering. Efter 2025 vil den graduerede notering have økonomiske konsekvenser. Derfor skal saneringer udføres med stor sikkerhed.

Besætninger som falder for PRRS kort tid efter endt sanering, skyldes sjældent ny infektion, men at saneringen mislykkes. På fælles nabomøder får vi flere gange denne dialog i plenum – og vi må blive skarpe i retorikken af fælles hensyn. En halvmeldt løsning på PRRS-delsanering som senere faldt, skyldes manglende succes i sanering. De forskellige PRRS-vira muterer og har forskellige sygdomsforløb og overlevelsessevne. Derfor er saneringsforløbene forskellige fra besætning til besætning, og kan kræve:

- Indsættelsesstop for polteindtag i mindst 26 uger (og endnu længere for Hatting virus varianter)
- Faringsstop mhp. at kunne tømme farestalde og fjerne små virus lommer. Faringsstop laves ved planlagt løbestop og derpå dobbelte ugehold til at fange "faringsantallet". Faringsstop koster normalt 5 ekstra spildfoderdage for kvartalet.
- Tømning af klimastalde.

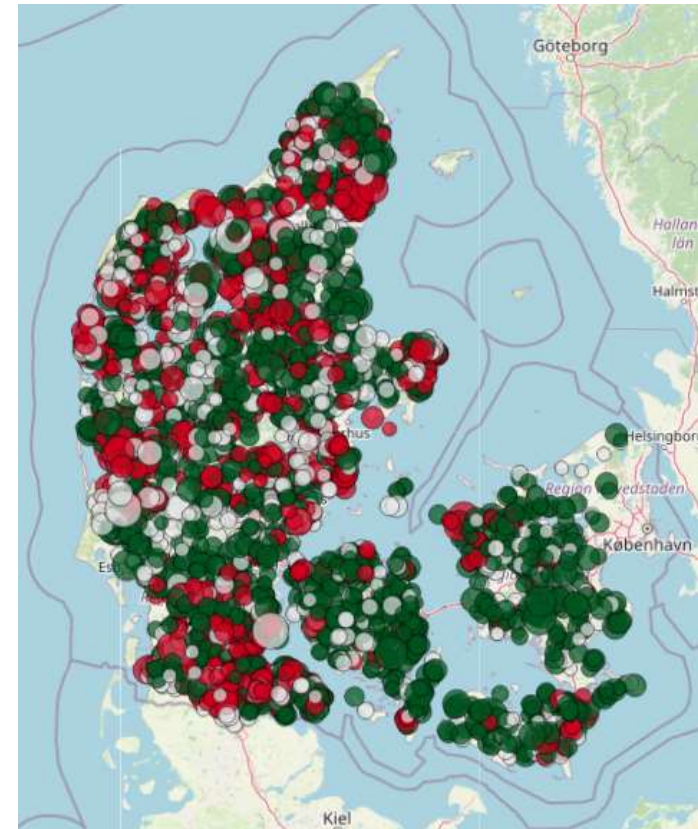
For at sanere en besætning skal besætningen være stabilt positiv, hvilket betyder at søerne har antistoffer for PRRS, og der udskilles ikke virus fra dyrene.

I meget udbredte testikel test har vist sig at være "lidt vanskelige" i deres forudsigelser. Tanken er, at negative testikel test melder besætningen saneringsmoden med 3 test i række negativ (3 mdr. test i træk). Det forudsætter

- Der tages haler og testikler fra daglige alle besætningens mulige kuld
- Der lægges på frost dagligt og optøning skal ske kontrolleret ved køleskabstemperatur med en forberedelse af afsending, hvor væsken sendes med et kølelegeme vedlagt.

I vurderingsfasen af, hvorvidt en besætning er saneringsmoden, vil virusudbredelsen være i så lav forekomst, at tilstedeværelse af virus kan være svært at påvise udelukkende på et sæt blodprøver. Det kræver test af mange dyr for at finde frem til de få grise, som udskiller.

Hyovet vil kombinere processing fluid (testikler) fra pattegrise og spytprøver fra fravænnede grise via rebophængning i stier. Det vil gøre det muligt at teste mange grise for få midler ved at samle prøver fra mange dyr i én prøve.

Processing fluid vil fortælle om soholdet er stabilt og søerne farer rene grise.

Spytprøver igennem smågrisestalde fortæller os, om PRRS-management i farestald overholdes.

Hyovet vil ligeledes gøre brug af et nyt online værktøj, som gør det muligt at koordinere områdesaneringer, således samarbejdet mellem dyrlæger på tværs af praksis gøres nemmere.

Vi vil få den konkrete område status indlæst via deklaration af egne kunders status sammenholdt med opdaterede testresultater og milepæle for saneringsudruling. Vi vil forsøge at komme forsigtigt ind i de svinetætte områder med angrebepunkt fra den korrekte side. **Ved leje af saneringsejendomme: Tag hensyn til den aktuelle område situation dér. Ingen mand er en ø i dette scenarie.**

Glædelig Jul og Godt Nytår på vegne af HyoVet

